

Zivot jedne bosanske izbjeglice

Autor Sanel Babic

Četvrtak, 22 Svibanj 2003 21:07 - Ažurirano Subota, 03 Ožujak 2007 19:29

U osnovnoj skoli, Kalamazoo Ohio, pred 6-tim razredom skole, nastavnicima/cama i direktorom, je održan govor o Vlasenickoj i Bosanskoj tragediji. Ovaj govor je održan sa idejom da se sazna sta je prava Bosna, kako je bilo prije rata, i kako je bilo milionu izbjeglica sirom svijeta tokom rata.

Naravno da svi imaju svoju pricu o prilagodjavanju, novom jezilu, strancima, poslom, i birokratiji. Ucenici ovog 6-og razreda nisu jos bas zreli da skontaju sta znaci kad 250 000 ljudi nestane. U njihovom slucaju 3000 poginulih za Sep. 11 je bila katastrofa. Ruku na srce, nemoze se jedan izgubljeni zivot porediti sa drugim, ali broj poginulih, i i onih koju su ostali bez njih moze.

Ovaj govor je poceo sa jednom recenicom, koja je uzela ove mlade ucenike direktno u pricu: "Ja sam bio isto godiste kao vi, kad je rat poceo! (12)"

Ja mislim da je ovaj komentar malo vise docarao pricu o kojoj ce se uskoro pricati.

Ovaj govor/prica je pocela sa mladim ucenikom ovog razreda "Luke", koji je moje vjernice brat. Tokom njihove "Social Studies" (Sto bi kod nas bila Geografija) nastavnik je pricao o evropi i Bosni. Tad je "Luke" spomenuo da on ima prijatelja koji bi mogao o tome licno pricati. Tako posle par poruka preko internet sa nastavnikom, pristao sam na ideju da ispricam svoju zivotnu turneju sa politickim i religioznim dodacima o Bosni i ratu.

Kao sto je navedeno gore, prije pocetka ovog govora sam uhvatio ucenicku paznju, sa komentaram da sam izto godiste bio kao oni sto su sad. Kao sto sam ovu pricu ispricao njima, pokusat cu ukratko da i vama docaram jedan izbjeglicki zivot. Mada neki od vas poznavaju mozda jedan tezi i mozda vise tragicni od ovog.

Moj govor sam poceo sa istorijskom pricom kako je bosna nastala, odakle smo dobili islamsku kulturu, i kako se rat poceo sastavljati od 1989 do 1995-te. i nastavio...

"Rodjen sam u Sarajevu 1979, 19-ti Februara. Oko mog prvog rodjendana, moji roditelji Amira Mujanovic i Dervis Babic su se rastavili. Od tada do mog odlaska iz bosne sam zivio sa ocuhom Enes-om, i mamom. Al moje djetinjstvo sam proveo kod moje "majke" Sahe u "Karanfil" mahali ili "Zildjicima" kod bolnice. Pored sportskih igara kao: Fudbal, Kosarka, Tenis, Skijanje, i "guzlaca", takodje se uporno igralo slicica i klikera. A da nespominjem autica , kadija, planova, vrucih telefona i zmire koje se ponekad i do 12 igralo. A "Kauboji i indijanci" su imali posebno priznanje.

Ovo je najljepse djetinjstvo bilo koje dijete sirom svijeta moze zamisliti.

I tako jednog dana u skoli je najednom falilo pola razreda. Bez nakih velikih misli sam dosao kuci i dalje se napolju igrao sa djecom. Ranije nego obicno sam taj dan bio pozvan kuci, kad sam poceo primjecivati da su se moji u fameliji malo uzbudili i puno ljudi je dolazilo koje prije nisam vidio. Sledeci dan u skoji je jos vise ucenika falilo u razredu. Taj dan su nas ranije poslali

Zivot jedne bosanske izbjeglice

Autor Sanel Babic

Četvrtak, 22 Svibanj 2003 21:07 - Ažurirano Subota, 03 Ožujak 2007 19:29

kuci. Kad kuće moje "majke" Sahe, su počeli pričati o pravljenu sklonista u komsijinom podrumu, posto je kuća bila nova od cementa. To popode smo se igrali "Kauboja i indijanaca" u ulici, ko djeca. I dobro se sjećam pored nas je prošla nastavnica "Srbsko-Hrvatskog" Mehanovic Minka, i kaže: "Djeco nemojte slutiti...";

Pola sata posle toga, mater me je pokupila u stan, gdje je napravljena odluka da predjemo u bliznji gradic "Kladanj" gdje smo imali famelije. Kasnije sam saznao da je sefica moje mame na poslu rekla: "Pokupi djecu i idi iz Vlasenice, nesto ružno ce da se desi!";. Ona je bila srpkinja, slucajno.

Bez puno razmisljanja, moja mama, sestra (1), ja (12), tatka, rođak Migdad(16), i rođak Nazif (10) smo krenuli za Kladanj. Izmedju Kladnja i Vlasenice smo bili zaustavljeni na srbskoj barikadi gdje je vojnik pregledao obadva auta i nakraju nas pustio.

Sjećam se dobro sledece jutro u Kladnju, na televiziji su pokazivali onog naseg koji je htio da minira branu. I dobro se sjećam da su ga molili na onoj novoj stanici/programu Jugo... (Danas me mislim dal bi 250 hiljada ljudi poginulo da je to uradio!)

Sledeci dan smo se svi vratili u Vlasenicu, misleci da je sve prošlo. Kad smo se vratili svi su nas zvali "Izbjeglice";. Do tada nisam nikad cuo za to, nit sam znao sta je to. Al cu kasnije provesti zivot kao jedan...

Isti taj dan je majka Saha rekla da mojoj mami i tetki da pokupe djecu i da idu u Gracanicu kod tetka Amira. Tako smo i uradili. U Gracanici smo na vjestima gledali kako tenkovi prolaze kroz Vlasenicu. Od tada se nismo vise culi sa fameljom u Vlasenici. Misleci samo na najgore. U Gracanici smo ostali 10 dana i odatle je odluceno da idemo za Zagreb kod kuma. Jos uvijek kao djeca, mi smo se igrali napolju kao da se nista ne desava.

Za Zagreb smo krenuli sa autobusom do jednog grada na granici sa hrvatskom. Kad smo stigli do tog grada stotine autobusa je dolazilo istovremeno sa zenama i djecom. Tu smo saznali da je most srušen i da se preko njega samo može precijedno po jedno, preko jedne 10m duge daske.

Na tom mostu je bio jedan bunker sa vojnicima, i receno je nasim ocevima da svi preko 16 se moraju vratiti i braniti domovinu. Moj rođak je bio 16, al je na sreću sa malo straha i bez problema presao na drugu stranu.

U Zagrabu smo ostali 10 dana u stanu sa 15 ljudi. Sa mojom sestrom (1 godina), i sa kumom koji je imao srcanu operaciju nije nam bilo ugodno. Najvise vremena smo provodili u parku samo da nismo u kuci. Tu su moja mama i tetka odlucili da krenu za Njemacku. Imali smo pasose sjećam se, al nismo imali viza niti icega drugog, al je bilo vrijedno pokusati. Na autobusu za Njemacku je bilo nasih radnika koji su radili u Njemackoj sa njihovim radnim vizama. Iz sale su oni govorili kako ce se oni praviti da smo im mi njihova djeca i da su nase majke njihove zene. Tako na granici sa Slovenijom, Austrijom, i Njemackom niti jedna jedina osoba, policajac niti granicar nije usao u Autobus niti smo mi izlazili iz Autobusa. To je sve bilo

Zivot jedne bosanske izbjeglice

Autor Sanel Babic

Četvrtak, 22 Svibanj 2003 21:07 - Ažurirano Subota, 03 Ožujak 2007 19:29

sa bozijom pomoci.

Kad smo stigli u Njemacku na zeljeznickoj stanici u Minhenu smo sjedili i spavali u cekaonici, sa nasim torbama. Oko ponoci Njemacka policija je dosla unutra i pitala nas nesto... predpostavljao sam papire ili karte. Al posto nijedno od nas nije znalo njemacki niko nije nista govorio. Opet na sreću, i boziju pomoc tu je bio neki nas covjek koji je govorio njemacki. On nas je uputio na "Crveni Krst" gdje smo dobili nesto za jesti, i oni su nas uputili na neko mjesto za papire. Uzeli smo karte za Kalsruhe, jer su nam tu rekli da imamo prenociste. Kad smo stigli tamo to je bila jedna stara napustena vojnicka kasarna sa barakama. Tu je bilo "izbjeglica" iz cijelog svijeta, od Afrike, Indije, Kine, Juzne Amerike do Albanije. Dobili smo adresu na spratu za prenociste. Ta soba nije imala ni kljuc na vratima, a bez odrasle muske osobe medju nama bilo je strasno. Gledajuci pacove kroz prozor, slusao sam moju mater placuci cijelu noc.

Sledece jutro smo prepjesacili grad, sa torbama u obadvije ruke i djetetom na ledjima, do sledeceg "hajma" (Izbjglickog centra). Kad smo tamo stigli bilo je to pravo olahsanje, zgrade su bile ko nove, i bilo je cisto. U tom "hajmu" smo ostali 2 mjeseca i tu smo upoznali nase bosnjake sa kojima cemo ostati dobri prijatelji do kraja zivota. Od tog "hajma" smo imali transfer opet u drugi hajm, u Stutgartu. To je opet bila jedna napustena stara vojnicka kasarna. Tu smo saznali koja je razlika izmedju Kosovara i Albanaca. Nikakva, obadva su prividjeni, modeli, iz 1970-ih. Svaka cast pojedincima...

I tu smo ostali 2-3 mjeseca, sa jos nasih novih bosnjaka, sa kojima smo u kontaktu i dan danas. I kao sto prica dalje ide, dobili smo i tu transfer, ko fol neki vazan culi smo... na ovom cemo dobiti kucu i tu konacno ostati. I tu smo bili u pravu, dobili smo kucu u Dornhanu, samo je bila jedna razlika: tu kucu je nas 6-tero dijelilo sa jos 8 "cigana" iz makedonije. Ruku na srce opet, bili su dobri al je fakt bio da smo imali jedan sprat, bez zidova izmedju soba, i sa zajednickom kuhinjom i kupatilom. Mjesto zidova, sobe su bile podjeljene sa spreplocom, 30cm od zemlje i 50cm od plafona...

Zaljeci se nacelnicima grada, dobili smo jednu 150 godina staru kucu, sa podrumom punim smeca do plafona. Posle ciscenja 3 dana, i 5 smecarskih kontejnera, uselili smo se u kucu nas 6-ero (Mama, sestra(2), tetka, Migdad, Nazif, i ja). Jedino radosno sjecanje iz te kuce je, kad je moja "majka" Saha dosla iz Bosne, posle provodjenanja par sedmica u logoru Susica. Tad sam bio najsternije djete u svijetu. Tu smo krenuli u skolu nas 2-ca (Nazif i ja). Bez rijeci njemackog... nije nam dugo trebalo da skontamo da moj rodjak nazif (11) je u 6-om razredu dok sam ja (13) u 5 razredu. Razlog je bio da ja nisam imao nikakvih skolskih knjizica ni diploma. Sjecam se prvih ocjena (1 - najbolje, 6 najgore): Njemacki 5-, Istorija 4, geografja 3, matematika 2+... Tu sam završio 5-ti razred, onda smo se preselili u najljepsi grad u njemackoj Freiburg, nekih 60Km daleko.

Kad smo se tamo preselili, preselili smo se opet u hajm. Kod nasih starih bosnjaka koje smo upoznali tokom zadnjih 6 mjeseci. U tom hajmu smo imali nas troje sobu: 3m sa 8m sa 3m. Sa dvospratnim krevetima, kuhinjom i kupatilom koje smo dijelili sa 3 druge famelije. I tu smo ostali 3 godine dok sam ja završio moj 6ti razred u jednoj skoli, prebacen u 8 u drugoj i završio osnovnu u istoj sa prosjekom od 1.5. Moj deda Suljo je tad spasen iz logora

Zivot jedne bosanske izbjeglice

Autor Sanel Babic

Četvrtak, 22 Svibanj 2003 21:07 - Ažurirano Subota, 03 Ožujak 2007 19:29

„Makarska“ posle par mjeseci u tom logoru. U Freiburgu sam upoznao jos vise nasih dobrocnudnih bosnjaka kroz 2-godisnju „Elektro Tehnicku Skolu“. Skolu sam posjecivao iz naseg prvog licnog apartmana, u kojem smo proveli 2 godine. Sa mojom diplomom sam trazio poso/praksu, i posle testa pored 55 ostalih aplokanata sam dobio poso kod Siemens-a sa jos jednim prijetaljom. Al 2 sedmice posle potisivanja ugovora sa Siemens-om sve je ponovo pocelo da se okrece.

Al kao sto zivot nikad nestaje, posle 6 godina proizvodivanja pasosa, duldunga i viza, doslo nam je da napustimo Njemacku. A posto u Vlasenici nije bilo vise sanse da se vrati, a u Tuzli ili Kladnju bi bili izbjeglice kao i ovdje, i mozda pogledani kao bogati njemci, sa „lijepim“ zivotom u njemackoj, moja mater i ja smo odlucili da idemo u Ameriku. Veza nam je bila da je moja tetka imala jednu rodjaku, drugog koljena... ko zna... tako smo stigli u selo Berne. Dvije sedmice nakon dolaska sam poceo raditi u jednoj kompaniji za stampanje novina, gdje sam slagao i nosao 80 Kila novina. 6 mjeseci kasnije sam poceo 2-godisnji koledj za Enzinjersku Elektro Tehniku. Posto moja njemacka diploma nije vrijedila nista, jer nisam znao ni rijeci na engleskom (u vezi mog posla), to je bila pametna odluka. I tako sam dobio bolji poso u elektro kompaniji gdje sam bio nesto kao poslovođa. Ujutro skola od 7-14, poso od 15-23 i tako 2 pune godine. I tako posle 2 godine skole, opet ko dobar ucenik sam završio koledj sa diplomom Elektro Tehnike. 7 dana kasnije... Septembar 11... izgubio poso (200 radnika otpusteno)... Samo zbog novaca, bez diplome, sam dobio poso u jednoj kompaniji sto pravi Kampkuce, vrijedne stotine hiljada dolara. Al poso je bio kao da radim ko smecar, pravi fizicki poso.

Par mjeseci kasnije dobijam poso u svom polju Elektrotehnike kao Inzinjerski Tehnicar u drugom gradu (South Bend, gdje je koledj NotreDame). Tu vec radim i zivim sa vjernicom vec 2 godine i ocekujem zenidbu ako dragi bog da sledece godine Septembra 17-og.

Pored moje gore navedene price, ucenici su postavljali pitanja o mojoj religiji, Islamu. Ja sam bio stretan da im odgovorim na pitanjima kao: Sta je ona kocka oko koje ljudi kruze? Dali su zene u Islamu manje vrijedne od muskarca? Zasto se klanja 5 puta? Zasto zene moraju nosati onaj sal na glavi? U kojem smjeru se klanja iz amerike? Kako je sad u bosni? Imas li skolske prijetalje s kojim se jos cujes?

I za moj zakljucni paragraf zelim da kazem, da mi „bosanske izbjeglice“ nismo prozivali svu strast, glad, logore i strah mnogih muslimana u Bosni, al i mi smo prosli kroz mnoge demoralizovane, teske i nezaboravne dane: bez para, odjece, zastite, i sa cudnim strancima sirom svijeta, u drugom/trecem novom svijetu. Da nemamo jak karakter i samopouzdanje kao bosanci, nebi daleko stigli u ovom svijetu, jer uvijek si bio smatran kao da si iz Somalije.

Hvala na citanju i slusanju!

Sanel Babic